

Abstrakt :

V diplomové práci zkoumáme středoanglickou sufixaci v obdobích 1200–1299 a 1300–1399. Přesněji řečeno, zaměřujeme se na substantiva čistě domácího původu, která vznikla pomocí přípon *-ness*, *-head / -hood*, *-ship* a *-dom*. Cílem je zkoumat jejich produktivitu v průběhu vymezeného času.

V teoretické části se věnujeme vnějším (sociopolitickým) a vnitřním (typologickým a slovotvorným) faktorům, zejména jejich možnému přispění ke změnám anglického jazyka včetně slovotvorby. Vycházíme z hypotézy, že sufixace jako slovotvorný proces bude i v námi zkoumaných obdobích produktivní, navzdory probíhajícím vnitřním změnám v jazyce a přivalu nových slov cizího původu.

Data pro výzkum byla získána z *The Oxford English Dictionary (OED)* pomocí Advanced Search. Data každé přípony byla analyzována z morfoloického, strukturního a sémantického hlediska, jejichž účelem bylo vypořádat změny v chování přípon a nalézt skutečnosti vypovídající o jejich produktivitě a distribuci. Provedené analýzy odhalily další dva jevy: slova, která měla doloženu pouze jednu citaci (tzv. hapaxy), a konkurenci sledovaných přípon. Hapaxy jsme zkoumali také z hlediska morfoloického, strukturního a sémantického. Naším cílem bylo identifikovat možné společné rysy, které by mohly přispět k lepšímu porozumění produktivity zvolených přípon. Vzájemná funkční podobnost přípon se projevila výše zmíněnou konkurencí i v našich datech a tomuto jevu je v práci také věnována pozornost.

Hypotéza se potvrdila částečně. Výsledky rozboru jednotlivých přípon se různí, každá přípona má svůj specifický průběh a chování. Obecně však lze říci, že jejich produktivita roste v čase vyjma *-ship*. Většina bází napříč vzorky jsou adjektivní a výsledné deriváty nesou význam kvality (t.j. vlastnosti). Přejít z období staré angličtiny do střední je úzce spjatý s výraznou změnou postavení anglického jazyka, který se stal jazykem nižších společenských vrstev, a se značným poklesem literární produkce v angličtině. Přesto se angličtina postupem času vrací mezi vyšší společenské vrstvy a nabývá silnějšího a prestižnějšího postavení. Tato skutečnost se zdá být reflektována v našich datech, kdy produktivita ryze domácích zdrojů narůstá.